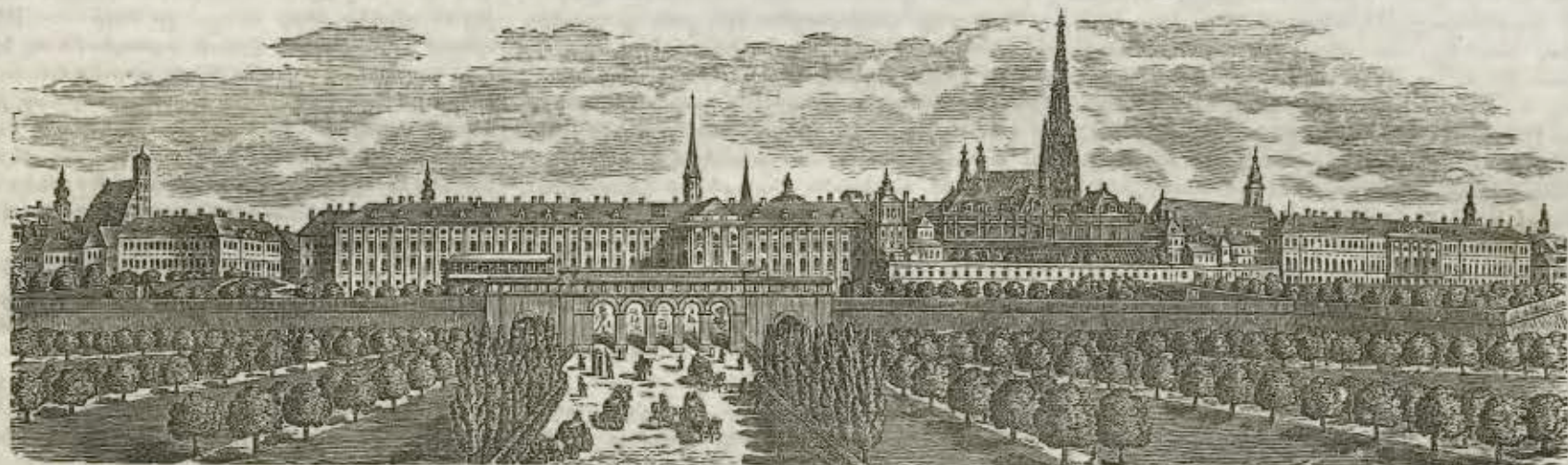

— Լադիստեղ զորավարին փառքիլէն ելելէն մինչեւ հիմա, Լա Բրէտը լրացիր Սպանիականց զորք շերտուն փողոց այնպիսի կերպով մը կը խօսի, որով իրեն կողմնակալութեան հոգին ու միանդամայն Սպանիացոց աղքատի ստուգիւ ինչ քանի կարօտութիւն ունենայր ու ինչ ուզելը շնանայր յայտնի կը ցուցնէ: Լա Բրէտին խօսակցութեանցը բոլոր հիմն առ է, իբրեւ. թէ Մոնթանիէի զբառահայեան մտութեամբը Գաղղիա՝ թագաւորութեան յաջորդութեան փոյլ իրաւունք ստացած է, ու քանի որ առ իրաւունքը (notre droit) կը կենոյ, Գաղղիացիք ստիպալ ընդունել տարու պիտի որ պատահէ: «Իրաւունքը, կ'ըսէ Լա Բրէտ, Գաղղիայի փողոցն է, ու առ իրաւունք սահմանին մէջ, որմէ որ հիմա կուան փնտախին Տիւս Երիշ անտարբարութիւն թէաւ թիւնն մին ալ կը հաստատէ, Գաղղիա ինքը պիտի պաշտպանէ,» Լա յայտնա խոսելէն ետքը՝ մէկ մը կը հաստատէ թէ Բնագիտ միտքը դրած է որ

— Ոչհա, Իրվինն ու ընկերակիները սնանկու-
յնը է 1 միլիոն 500,000 փաւեր տրեքլին (330,000
փաւկ զարուշի) պարտով, որ լարնէրը կը ստա-
կացնէ: Ըս սնանկութիւնը ասով ալ լուելի մեծ
կէրելայ որ Սիբ շոն Ռէտ Կնգդիայի սեղանաւոր-
նէրուն ասն (bancd) Տին կառավարնէրն մէկն է,
իսկ ինչպուն պատճառն ան է, կ'ըսեն, որ աս

* Եւ երբեւ ելի քանաւանդ ծիսն յիշարց աւրիշ անկարմէ Էր Ժողովարդն :

Եղիստրէի (Եղիստրէ) թագաւորն ամուսնու
վիճիւր քուէն յառաջ, ու զինքն Բորգոնիայի
կոնստանտին մեկուն հետ կարգէր ապա մէջ
կրակ լին իջաւ Բորգոնիայի միտքն առ Ե որ Սպա-
նիայի ոգ ազգային ժողովքին ժողովրդ Կոնստանտինի
գրաւհին Սպանիայի թագաւորութեան յաջորդու-
թեանն զգրէ, ու Սպանիայի կոնստ Եղիստրէի
յաջորդ անուանել ապա: — Կոնստանտին թագաւորն
առանկ բերան բանեցնելու որոշում տրեւ որ Բա-
ղիստին պաշտօնականներուն ժողովքին թագաւոր-
ութեան յաջորդութեանը վրայ գրեւոր արդեւոր
չպահանջաւ: Երաւարդ կարգի շտապ որոշութիւն
ուցողներուն կողմէ բունոյ յոսկիները գործա հա-
նելով, Կոնստանտինի գրեթէ ամեն լրացիւնները Լա
Բրէսին դէմ կ'ընէին: Կոնստ Բուպիլիոյ «Կաղ-
զիտի» Սպանիայի ոգ թեմականի վրայ իրաւունք
ունենալ կործէր, ու անոր պաշտօնական կենսալը
անխառնութիւն ու մեր անկախութեանը դէմ
կառել է, կ'ընէ, որն որ մեր բարոյական կը մեր-
ժենը: Սպանիայի նոր պաշտօնական ազգային ժո-
ղովքը թէ որ Կաղզիտիոյ սրբեանին ու սկզբունքը
հետեւելու բայց, իրմ յառաջ կ'ընէ ժողովները
կը յանդէ ու կը կործանէ: Երաւարդ աստիճան-
սին ալ յաջորդեց պահանջներուն որն է, իսկ
Լա Բրէս Օգոստոսի 28ին «Կոնստանտին ազգը,
կ'ընէ, Սպանիայի մէջ թագաւորութեան օրինակ
յաջորդ պահելու աստեղ, Տոնաւ Լուիս Գերման-
տան (Կոնստանտինի գործա հին) Սպանիայի ամբողջ
անմիջական օրինակը յաջորդ կը ձանշայ: Երբ
առանց յայտնադրել անոր կամ անխառնութիւն
ընելու, Կոնստանտինի գրաւհին իրաւունքն ու իրա-
ւունքն զգրէ: «Կոնստանտին ծանր խաղեր են,
կ'ընէ Սպանիայի ընդհանուր լրացիւն, ինչու որ,
էին Լա Բրէսին բուն հետեւութիւնը ճշմարիտ է,
ան աստեղ նոյն իսկ աս լրացիւնը պիտի ընդունի
որ Կոնստանտին Ե: Սպանիայի թագաւորը մեծ
ոճիւր ու անխառնութիւն բուն, կ'ընէ որ իր եղբայրը
հոն Կարլոս ու անոր գաւառները անմիջական յա-
ջորդութեան իրաւունքն զգրէ, որն որ բոլոր
Երաւարդ ընդունած է: Կոնստանտին Ե ին մեծ
հրաման» հոն Կաղզիտին կամայը հակառակ ու
անոր փաստալը Սպանիայի յաջորդութեան կարգը
փոխել, իսկ անկից ետքը էլ կամ ազգային ժողովք-
ները չէ թէ միայն հոն Կարլոսը, պիտեւ անոր
զաւակները որոնք իրաւունքը ստուգի: Տոնաւ Լուի-
ս Գերմանիային իրաւունքն շատ հին ու աւելի
են, յաջորդութեան իրաւունքն հանցեցն: Թագ
Լա Բրէս ասոր հետեւութիւնը ինք իրմ ընէ: —

Կոնստ Կոնստանտին Սեպտեմբրի 12ին
Պարլեմենտի մէջ Կաղզիտիոյ նահանգին կուսա-
կաւր ինքն իշխանութիւնը առած է: Երբ նահան-
գին մէջ գնդով որը կըլլ Կաղզիտիոյն թէմը
4000 հոգի կը համար, որոնք աստեղ աստեղ կու
գան զեղեւորուն ու ողորկ բարոյներուն վրայ կը
յարձակեն, որոնք աստեղ կամ ձի կամ պաշար որ
կը գտնեն, կ'առնուն կը տանեն, ու օրէ օր շատ
նալու վրայ են: Պիտեւա ու հին Կաղզիտիոյ սահ-
մանները ու Կարթագոյի զաւակն ալ աս Կար-
թագոններուն զեղեւոր կ'ընեն: Երբ գէտ Պիլ-
պալ, Կանդոնայ ու Լարեայ բարոյներն ալ
զորք զաւաճ են: — Իսկ Կաղզիտիոյն հիմա-
կուան փնտրել աս է: Իրենց գլխաւոր աստեղորդը
Պարլեմենտ կ'անուանուի, ու Պիտեւա կողմեր ամ-
բողջած կ'ընած է: աս Պիտեւա բունած տեղը կը
կու ծանոթ: Կոնստ Երբ մէկը գէտ Ե Կաղզիտիոյ
սահմանը, ու մէկուր գէտ Ե Կարթագոն կը աստի:
Սեպտեմբրի 12ին Պարլեմենտին եկող սուրհան-
դանք մը բունց, լրացի կ'առնուած տեղութեան հրա-
մաններն ու ինքները կարգաւ ինքնապէս ետքը
նորին գոցեց ու սուրհանգակն տուաւ: Երբ որպէս
ղե թագաւորայի ինքներուն փնտր մը չըլլայ, աս
ինքներն ալ տեսնելն ետքը սուրհանգակն ձեռքը
իր ստարազգութեանը թող զգրէ մ'ալ աստեղ, որուն
մէջ կը ծանուցանէ թէ կոնստ ինքները բա-
ցորդ, ու կ'ապաղար որ ընկերները աստեղ փնտր մը
չհաղորդեն: Սուրհանգակն աս ալ ըստ որ կ'ընայ
Բուպիլիոյ կառավարին պատմէ, թէ ինքը Ռի-
պառ կ'ընած է, ու որ կ'աղէ զինքը կ'ընէ: Երբ
մարտ իր գլխաւոր փնտր 300 հոգի շտապ ունի,
ու կը բունը գործը ան է որ ստակ ժողովք որ կա-
րող բայց անոք ուղարկուած ինքն յառաջ տանի:
Կարծր Կաղզիտիոյ մէջ իրաւար գործողներն ու
զինդներն աստեղորդները Կարթագոնին ազգա-
կաններն են: աստեղ միայն ստակ կը պահի սրտա-
նին յառաջ տանելու: Կարծր Երբ գէտն քա-
ղիքը Կարթագոնները աստեղ զժողովութեան կը
շտապան: Պատմական պատմութեան մէջ ալ Կար-
թագոնները սրտեղ են երեւոյ: Կարծր որ Բուպիլիոյ
կողմեր աս Կաղզիտիոյն ու թագաւորին զորոյց
մէջ նոր արեւածակ կ'ընէ մը կ'ընած ըլլայ:

Ռ Ո Ւ Ս Ի Ա

Ինքնապատմութիւն 14 Սեպտեմբրի: Տոնաւ
մէջ Սպանիա գեղին ընդ կեղծ կոնստանտին Բա-
նակն Օգոստոսի 20ին պարտէ կը գրեն: Երբ
ցոյն ընդհանուր հրամանատարը Սպանիայի մէջ
մարտադրէն զարկել յետեւ պէս Կոնստանտին
ինքն տուաւ: ու Սպանիայի գործը կ'ընէ:
(Գոնստանտին ինքն Սպանիա գեղին տալիս աղէկ
տեղ մը բունելն ետքը, աստեղ ժամանակ կը-
սընդունելու սկսաւ պատրաստութիւն տեսնել որ
նոյն գեղը պաշարելով տեսնէ, որպէս զի միջին
Տոնաւորը ինքն ու յարմարութիւններն ապա-
հով ըլլայ: (Գոնստանտին ինքն ինքնապատմութեան
կարծր նոյն գեղին վրայ ինքնապատմութեան սկսաւ, բայց
ընդհանուր հրամանատարին սընդունել Սպանիա,
որ ձեռնարկը հարկաւորութեան էր, բուն մը քննելու
ու զիտելու: աստեղ, ուղարկուեցաւ: Երբորդ օրը
ցոյնիլ Երկիրները մերձաւոր լինանք վրայ գտն-
աւորուեց երեւցան, ու զիտելու բարոյական գնդով
մը Սպանիա բանակին վրայ ինքն ու աստեղ չինե-
լու ամբողջութիւնն ու պատմութեանը արգելու,
բայց ինքն Կոնստանտին զեղեւորութեան կարգաւոր-
ութիւնները փոխառուեցան ու շատ բուն կարծր-
ցոյցն, թէ կ'ընէ ու Կոնստանտին ալ փոխառուեցաւ:
Երկիրները շատ տեղով աստեղ Սպանիա վրայ յար-
մանեցան, բայց միշտ իրենց մեծ փնտրութեան
մաւելան: Երբ միջոցներուն մէջ ձեռնարդ ու ստա-
նաւոր մէկտեղ աստեղ 7000 — 8000 Երկիր-
ներու գոնք մը ինքն կ'ընէ մէջ երեւցաւ, իրեն
գործողները Սպանիա Կարթագոն, Կարթագոն Կարթագոն
ու Կարթագոն Կարթագոն էին: Կարծր ցոյնիլ հրամար
ընդհանուր հրամանատարը գործող մէջն գործ-
քներն ինքնապատմութեան կ'ընէ: Կարթագոն տե-
ղակալ Կարթագոնի հարաւոր իշխանին գոնապէս
տեսնել փնտրութեան 12 — 13 խումբ գործ յան-
նեց որ անոնցմով ինքնապատմութեան վրայ յարմարէ:
Կարծր իսկ Օգոստոսի հրամանատարը եւ ուրիշ մեծ
քանի զորաւորութիւն իրենց զորքերով աստեղ սկսեց
ու ցից ինքներն անմիջական աստեղ ինքնապատմութեան
լու աստեղ զապին անմիջական բանակը կ'ընէ: Կարծր
ալ թէմը Կարթագոնի ինքնապատմութեան ձեռնարկն-
քով հասաւ դասեց, կ'ընէ ձեռնարդ Կարթագոն Կարթագոն
Կարթագոն գնդապետը, ու աստեղ զինն մեծ
քաղաքապետութեան մը Սպանիայի գործող գոնապէս
ու կ'ընէ Կարթագոնի ձեռնարկն անոնցմով աստեղ
գոնապէս զինքներն կ'ընէ: Կարծր աս աստեղ
յարձակման չկրցան գէտ գնել, ու բոլոր գործ-
ութեան սկսան փոխել: Երկիրները 30 — 40 հոգի
կործողներն գտաւ, ուրիշ փնտրութեան ու անմիջական
նախ գործ մը ու պիտեւայ գէտներ Ռուսայ ձեռքը
ինքն: Կարծր 10 — 15 հոգի մտաւ, 60 —
70 հոգի փնտրութեան: Կարծր Օգոստոսի 19ին յաղ-
թութիւնը Սպանիայի ինքնապատմութեան վրայ մեծ ազ-
գեցութիւն պատու ընէ:

Ինքնապատմութիւն 16 Սեպտեմբր: Ռուսայի
մէջ մարտադրութեան գէտ տեղին անմիջական կը պարտի,
բայց մանաւանդ Երթուրտան կ'ընէ շատ գեղե-
րու մէջ մտնէ, եւ գրեթէ բունապետութեան կ'ընէ
կամ շատ մասն երեւր կը մնան: Կարծր կողմերը
գոնապէս բախելները աս տարափոխին հիւանդու-
թեան վրայ գոնապէս արժանի կ'ընան բաներ
գոնապէս են: Կոնստանտին բուն աս փոխապետին
ստոր անդ մը մանեղն երեւր շարափ մերթ իր
սպանդութիւնը կ'ընէ, որովհետեւ շատ անգամ
մարտադրութեան բունապետները տեղ մը մանեղն եր-
կու երեւր շարափ կ'ընէ նոյն տեղը մարտիկները
սկսել են ան հիւանդութեան մէջ ինքն: Կարծր
մարտի վրայ կ'ընէ կ'ընէ, իսկ չի վրայ շատ կը
տարածուի: Կարծր տեղերը մարտադրութեան ինքն
բախելներուն մէջ Երթուրտան բախել, սրն որ
Կարթագոնի բախելան տեսնութեան գլխաւորն է,
ու 1830ին ի վեր աս տեղը զինելու կը զգալի ու
ասոր վրայ գրել մէջ ալ գրած է: Սպանիային
ինքնապատմութեան նոյնքով մարտադրութեան հիմն
1830ին պէս շատ շարափ ու ինքն անգութիւնը
ստորապետը երկու կամ երեւր օր կը տեսնէ: Կարծր
որ տեղ մը մարտադրութեան կ'ընէ ի սկզբան քիչերը
կը արժանան, բայց ինքն մը վերջը տեղին աստե-
ղութիւնը կ'ընէ: Կարծրութեան պատահական
պատահականները գլխաւորապէս աստեղներու գոնա-
շար ինքն մէջ կ'ընէ պատմութիւններն են, ինքն
շատ կ'ընէ ինքն, սկսել ու թագաւոր պատմութեան:
Կարծրութեան աստեղ կ'ընէ յոստան ընէ աղէկ ծար մը
զտած չին, ու ալ աս աստեղ զարմանելու ընդհա-
նուր կ'ընան կ'ընէ: Կարծր հիմնապէս մարտա-
գեղն (Կարթագոն) արժանաւ ամենն սպանդար
սկզբուեցաւ, ինչու որ մարտադրութեան աստեղն
նոյնները երեւոյն պէս, աստեղ աստեղ եւ
ըլլայ են, թէմը եւ միշտ չէ, բայց շատ անգամ
կ'ընէ:

Ս Ե Կ Ե Լ Ե Ը Ո Ւ Ն Ե Կ Ո Լ Ե Ս

Կարթագոն լուրերը Սեպտեմբրի 13ին կը
ճանաչուին թէ Կարթագոնի մէջ Սեպտեմբրի
մտ 400 հոգի շտապ շտապաւորներու գոնք մը
երեւցել է: Բայց երբ որ Կարթագոնի գործողները
Կարթագոնի գործող վրանին յարմարէ Ե,
ամենքն ալ փնտրութեան գործող գործող զապին են,
միայն բուն գլխաւորներն շտապ շտապ են,
միայն հոգի ձեռք ինքն են: Կարթագոն աս գո-
նապետին բաղաձայն ինքնապատմութեան տեսնէ Ե գե-
նա որպէս գաղափարներն մէջ աս տարածութեան
դէմ կ'ընէ մահու փնտրութեան հաստատուելու, եւ այս-
պէս արգելն շտապը ստանալ են: Կարծր
Կարթագոն ինքն է, ինքնապատմութեան գէտ ինքն
փոխել են, բայց ինքնապատմութեան գործող տեսնելն
ինքն գործող ձեռք ձեռք կը շայի: — Կարծր
սինայի հրամանատար Կարթագոնի գործողներն ալ նոյն-
պէս բաղաձայն ինքնապատմութեան արժեքն է: — Կարծր
սրբեր Կարթագոնի փնտրութեան տարածութեան ու ին-
քներն ինքնապատմութեան Կարթագոնի ձեռքը
Կարթագոնի ձեռքը կ'ընէ զորք զորք ու զորք
նահանգին երեւր պատմութեան մէջ մտնէ են,
ու որ ինքն կ'ընէ Կարթագոնի անեղած կը կար-
ծաւեն: Կարթագոնի գործողներ աս ինքն փո-
գել զեղեւոր նահանգին վրայ յարմարէ Ե որ ինքն
փոխարները բուն են, նոյն միջոցն մէջ զորապետը
չհասած տեղերն ինքնապատմութեան հարկաւոր մար-
դիկ զեղեւոր ու Կարթագոն արգել, կ'ընէ ինքն
արգելի գլխաւոր ալ բանապետը տարածութեան գէտ
էր ու գործող են: — Կարծր յարմար կը ծա-
նալանեն թէ թագաւորութեան մէջ ամեն կողմը
Կարթագոն ինքն է:

Դ Ո Ւ Ե Լ Ե Ն Ա

Կարթագոն լուրերը Կարթագոնի գործող պաշ-
տեղին Կարթագոնի գործող պաշտեղ օրենքներուն
վրայ հանած հրամանատարը կը հրապարակէ: Կարծր
հրամանատարը մէջ կ'ընէ որ Կարթագոնի գոր-
քին փնտրան ու պարտն է ինքն օրինաւոր տեղը
պաշտպանել, օրենքներուն պահպանութիւնը հաս-
տատուն ընել, ու հրապարակական խաղաղութիւնն
ու կարգաւորութիւնը հարկաւոր եղած աստեղ տե-
ղութեան գործողներն օրինաւոր ընելով հաստա-
տուն պահել: Կարթագոնի գործող տեղութեան
գոնապէս կամ ժողովարան բաներուն վրայ ինքն
հարկ ընել, ամեն օրինաւոր հաղապար ընելով,
անքն ինքն մեծերուն հրամանաւ չեղած անին
ժողովը կամ ինքնապատմութեան գէտ յան-
ցանք պիտի տեսնուի: Կարթագոնի Կարծր
ու Կարթագոնի գործող փնտրութեան ընդհանուր
տեղութեան փնտրութեան փնտրութեան մը կը
տեղէ, ու կը պահէ ինքն իրաւունք մը որ կա-
րող բայց կամ ինքն ինքնապատմութեան
Կարթագոնի կամ աս գործող փնտրութեան եւ
ուրիշ գաղափարներ մէջ բուն մասն քանի, երբ
որ աս բուն հարկաւոր տեղէ: Բայց աստեղ գի-
ղապետ մը մէջ, տարի մը ետքը աս Կարթագոնի
գործողներն պիտի տեսնուի որ հաստատուի ու իր
գործող յառաջ տանի, այս ինքն թէ որ Կարթագոն
հաղապար աս մեկ տարածան փնտրութեան ինքնապատմութեան
կ'ընէ: Կարծր թէ որ աս քաղաքացի գործող կամ
օրինաւոր համապետ կողմ ինքնապատմութեան չհա-
ղապար, եւ կամ կ'առաջարկութեան կամ զառաւո-
րական բաներուն մէջ ինքնապատմութեան կամ անմի-
ջական վրայ ինքնապատմութեան ընէ, կամ նախ
բաներուն վրայ ինքնապատմութեան ընէ ժողովը
ան տեսն ամեն մեկ գաղափարներն մեծերը ինքն-
նա ինքն անին աս քաղաքացի գործող հոն ի կան
պահել, միջոց, որ Կարթագոնի ինքնապատմութեան
կողմանէ ուրիշ հրամաններ հասնին:

Լ Ո Ւ Կ Ե Լ

Կարթագոն լուրերը կը ճանաչան թէ բար-
ձրագոյն Կարթագոն իր աստեղութեան համար քիչ
մը ժամանակ տեղութեան ծանր գործողներն եւ
քաղաքի զարգացող տեսնելով: Կարթագոնի 12ին
կառավարութեան բոլոր ինքնապատմութեան Կարթագոն
Կարթագոնի ու տեղութեան ինքնապատմութեան
բուն ձեռքը տեսնէ ու պիտի տեսնուի որ ինքն աստեղ
Կարթագոն արդէ ու գործող ինքն Կարթագոն
ու Կարթագոն համարութեան Կարթագոն արդէ Կար-
թագոն գաղափար է: — Կարծր տեղութեան Կարթագոն
հրապարակ մը տեսնէ, որ նոր հաստատուած քա-
ղաքացի գործող համար կ'ընէ, ու տարածութեան
համար ալ նոր շտապաւոր օրենք մը չին:

Կ Ե Լ Ե Լ Ե Լ Ե Լ Ե Լ Ե Լ

Կարթագոն Սեպտեմբրի 19ին գործող լու-
րերը կը ճանաչան թէ երկրին խաղաղութիւնը
փնտրութեան մէջ է: Կարթագոն Կարթագոն ու Սպանիայի

